

VIERA OKA versus VIERA UCHA

Ján 4, 43-54: ⁴³ *Po dvoch dňoch odišiel odtiaľ do Galiley.* ⁴⁴ *Lebo sám Ježiš sa osvedčil: Nemá prorok cti vo svojej otcine.* ⁴⁵ *Keď teda prišiel do Galiley, prijali Ho Galilejci, lebo videli všetko, čo činil v Jeruzaleme na slávnostiach; aj oni totiž prišli na slávnosti.* ⁴⁶ *Tak prišiel zase do Kány Galilejskej, kde z vody urobil víno. Tam bol kráľovský úradník, ktorému syn bol chorý v Kafarnaume.* ⁴⁷ *Keď počul, že Ježiš prišiel z Judska do Galiley, šiel k Nemu a prosil Ho, aby mu prišiel uzdraviť syna, lebo už umieral.* ⁴⁸ *I riekol mu Ježiš: Keby ste nevideli znamenia a zázraky, neverili by ste.* ⁴⁹ *Odpovedal Mu kráľovský úradník: Pod', Pane, kým mi dieťa neumrie.* ⁵⁰ *Riekol mu Ježiš: Chod', syn ti žije. A uveril ten človek slovu, ktoré mu Ježiš povedal, a šiel.* ⁵¹ *Keď bol ešte na ceste, vyšli mu naproti sluhovia a povedali: Žije ti dieťa.* ⁵² *Spýtal sa ich teda na hodinu, v ktorú sa mu ul'avilo. Povedali: Včera popoludní o siedmej mu prestala horúčka.* ⁵³ *Tu poznal otec, že to bolo práve v hodinu, v ktorú mu Ježiš povedal: Syn ti žije. I uveril on a celá jeho domácnosť.* ⁵⁴ *Toto bolo zase druhé znamenie, ktoré učinil Ježiš, keď prišiel z Judska do Galiley.*

Niekedy, keď čítame príbehy zázrakov, ktoré nám prinášajú evanjeliá, môžeme byť až zaskočení reakciou ich hlavného hrdinu, ktorým je Ježiš Kristus. Len si vezmime:

V príbehu uzdravenia dcéry sýroféničanky, Ježiš na prosbu tejto ženy najprv vôbec nereaguje a je voči nej doslova nevšímavý a napokon jej hovorí: „**Nie je dobré vziať deťom chlieb a hodiť ho šteňatám!**“ Alebo v príbehu chorého pri jazere Bethezda, hoci Ježiš vidí snahu chorého a tiež napokon jeho rezignáciu, kladie až zbytočnú otázku: „**Chceš byť zdravý?**“ (J 5,6) Veď za to ležal na brehu tohto jazera. Či pri utíšení búrky, ktorá vyvolala v Ježišových učeníkoch veľký strach, namiesto ich upokojenia, hoci utišuje búrku, im doslova vytýka: „**Čo sa tak strachujete? Ako to, že nemáte vieru?**“ (Mk 4,40). Dokonca aj Ježišova odpoveď jeho vlastnej matke v Káne Galilejskej sa zdá byť bezcitná: „**Žena, čo ma do toho? Nie je to moja hodina.**“

Takže, čo s tým? Ako vnímať tieto Ježišove reakcie? Ako vnímať Ježišovu reakciu na prosbu kráľovského úradníka: „**Keby ste nevideli znamenia a zázraky, neverili by ste!**“

Najprv sa musíme pozrieť na kontext. Všetko sa to začína o dve kapitoly skôr, v Káne Galilejskej, kde Ježiš urobil svoje prvé znamenie. A **kvôli tomuto znameniu** „jeho učeníci v neho uverili“ (J 2,11). Potom Ježiš zostupuje do Jeruzalema na Paschu, kde v kapitole 2,23 „**mnohí videli jeho znamenia a uverili v neho.**“ To je Jeruzalém a Ježišov vlastný národ. Aby uverili, potrebovali vidieť.

Oproti tomu, keď sa vracal do Galiley cez Samáriu, celé samarské mesto v Neho uverilo, nie kvôli znameniam, ale (v. 41) „**kvôli Jeho slovu**“. Text doslova zdôrazňuje: „**Už nielen pre tvoje slovo veríme, lebo sami sme počuli a vieme, že tento je naozaj Spasiteľ sveta.**“ (4:42).“ To je rozdiel medzi Jeruzalemom a Samáriou. Rozdiel, ktorý zdôraznil Pán Ježiš aj v slovách Tomášovi po svojom vzkriesení: „**Pretože si ma videl, uveril si; blahoslavení, ktorí nevideli, a predsa uverili.**“ (J 20,29)

Evanjelista Ján jasne vyzýva svojich čitateľov, nás, aby sme preskúmali svoju vieru. Je naša, moja a tvoja, viera založená na niečom veľkolepom, pútavom, zázračnom, príjemnom a fascinujúcom na pohľad? Ak áno, čo sa s ňou stane, ak do nášho života vstúpi všedná poslušnosť, utrpenie alebo bolesť kríža?

V evanjeliovom príbehu dnes stretávame kráľovského úradníka. Tento tzv. *basilikos*, „kráľov muž“ z Kafarnaumu pravdepodobne nebol v Káne Galilejskej preto, aby slávil sviatok Paschy. Po prvé, ako „kráľovský úradník“ bol na výplatnej listine kráľa Herodesa a rod Herodesovcov rozhodne nebol známy svojou zbožnosťou. Po druhé, ako otec viac času strávil bezmocne pri posteli svojho syna rozmýšľaním o tom, ako mu pomôcť, ako by riešil nejaký sviatok. Stav jeho syna sa zhoršuje, horúčka stúpa, smrť klope na dvere. Nemá dôvod svätiť sviatok Paschy. Dôvodom jeho prítomnosti v Káne bolo to, že počul....

Počul o Ježišovi, o Jeho znameniach, od tých, ktorí ich videli. A on šiel, lebo počul a chcel vidieť.

S tým hľadá a prichádza za Ježišom: „**Pod', Pane, kým mi dieťa neumrie.**“ (v.49) Inými slovami Ježišovi hovorí: „*Počul som o tebe a chcem vidieť, ako uzdravíš moje dieťa.*“ Celkom logické, nie? „*Keď pôjdeš so mnou, Majstre, moje dieťa má nádej.*“ A čakali by sme, že Ježiš odpovie na vieru tohto muža tým, že rovno s ním pôjde. No opäť raz **Ježiš** nereaguje podľa toho, čo my ľudia očakávame. Aj **pri tomto kráľovskom úradníkovi obracia jeho pohľad od viditeľného zázraku, k zázraku, ktorý sa má udiť v jeho vnútri.** Presúva jeho vieru z oka, z pohľadu a uvidenia, presúva jeho vieru od zážitku, k uchu, k dôvere, k odvahe spoľahnúť sa a prijať dar bez toho, aby z toho bola šou pre poslucháčov. Jednoducho Ježiš nejde s mužom, len mu hovorí: „**Chod', syn ti žije.**“ (v. 50)

Keď som pri čítaní tohto príbehu dospela k tomuto momentu, videla som pred sebou otca, ktorého plán sa nezdaril. Videla som otca, ktorý v tichom sklamaní odchádza od Ježiša a v duchu rozmýšľa o tom, že takto to predsa nefunguje. Eliáš musel položiť ruky na syna vdovy zo Sarepty. Elizeus urobil to isté pre syna Šunamitky. Mojžiš zasa hodil drevo do vody, aby sa voda uzdravila. Môže tento muž, s ktorým sa stretol, povedať slovo a chlapec, ktorý je viac ako 30 km vzdialený byť uzdravený? Čo je to za moc? Čo je to za Slovo? Vidím otca, ktorý sa vracia domov a s úzkosťou v srdci si hovorí: „*Pane, verím. Pomôž mojej nevere.*“ Vidím otca, ktorého každý krok vpred sa stáva modlitbou učeníka: „*Pane, pridaj mi vieru!*“ (Lk 17,5)

Je to dobrá modlitba, pretože „**bez viery nie je možné ľúbiť sa Bohu.**“ (Žid 11,6)

Vzor odhalený v tomto príbehu sa opakuje v celom Písme. **Pán Boh nás vedie k tomu, aby sme sa vydali na cestu viery, bez akejkoľvek skutočnej istoty; bez toho, aby sme vedeli, čo sa stane; bez toho, aby sme videli zázrak.**

Malomocní museli odísť od Ježiša bez uzdravenia, aby sa ukázali kňazom. K uzdraveniu došlo až cestou. Učeníci mali usadiť viac ako 5000 ľudí a pripraviť ich na občerstvenie v podobe jedla ešte pred tým, ako Ježiš vykonal zázrak rozmnoženia. Rovnako starozmluvný Józua či Gideón mali vyraziť do boja s vierou, že aj keď sa to nevidí možné, zvíťazia. Alebo čo tak zázrak premenenia vody na víno v samotnej Káne? S čím to išli sluhovia k starejšiemu? Bola to obyčajná voda, a predsa starejšiemu chutila ako najlepšie víno.

V každom prípade, to, čo nám dnešný príbeh prináša, je **pozvanie k viere z počutia, nie z videnia. Je to oveľa odvážnejšia viera. Viera založená na dôvere a poslušnosti,** kde máte pocit, ako by ste viac stratili ako získali, kde často ideme proti svojmu rozumu, svojej vôli, svojmu poznaniu a svojmu chápaniu a zrazu vstupujeme do prázdnoty, do rozbúrených vln a práve tu, v tejto chvíli, kedy nám neostáva nič iné, len prosiť: „*Pane, prispor mi vieru!*“ nás Božia ruka a Jeho Slovo doslova postaví doprostred zázraku.

Pretože Pán Ježiš chce viac, než len uzdravenie syna kráľovského úradníka. Chce jeho spásu a záchranu. Chce dokonca spásu aj úradníckej rodiny. A aby to dosiahol, musel úradník postaviť svoju vieru na niečom viac, než len znamenia a zázraky. Musel ju postaviť na samotnom Ježišovi.

Pán Ježiš teda nedáva úradníkovi to, o čo žiadal. Dáva mu niečo lepšie. Dáva mu to, čo skutočne potrebuje. Dáva mu dar viery, ktorá vidí aj neviditeľné; dar spasenia a večného života. Viem si predstaviť, že keď si úradník uvedomil, že Ježiš dokázal nemožné čistou znovutvoriacou silou svojho Slova, jeho srdce spievalo slová plné vďaky.

Tento kráľovský úradník sa tak stáva ukázkovým príkladom a pointou Jánovho evanjelia. Tomáš a mnohí iní uverili preto, lebo videli, alebo sa sami dotkli, no Pán Ježiš im povedal a odkázal to aj nám: „**blahoslavení, ktorí nevideli, a predsa uverili.**“ (J 20,29)

Pán Ježiš nie vždy odpovedá tak, ako by sme čakali. Niekedy sa zdá, že mlčí, inokedy akoby nás skúšal. No práve v týchto chvíľach nás vedie od viery očí k viere srdca. Od zázrakov, ktoré vidíme, k zázraku, ktorý sa deje v nás. Učí nás veriť Jeho slovu, aj keď necítíme dotyk Jeho ruky. A práve vtedy, keď sa rozhodneme dôverovať Mu napriek tichu, pochybnostiam a vzdialenosti, sa zázrak deje — možno nie v tom, čo sme si priali, ale určite v tom, čo najviac potrebujeme: v uzdravení našej viery.

Preto, ak dnes stojíš pred svojou Kánou, pred svojou skúškou viery, pred svojím „**Chod', syn ti žije**“, urob to, čo urobil kráľovský úradník – vykroč vo viere. Vydaj sa na cestu dôvery. A ver, že aj na diaľku, aj cez tvoju slabosť, aj v tichu, ktoré nerozumieš, Ježiš koná. Lebo Jeho slovo má moc aj dnes – moc uzdraviť, obnoviť a zachrániť. Amen.